

Pleione praecox

KUKKII SYKSYLLÄ

Skotlantilainen David Don järjesti nuorena tutkijana Kalkutan kasvitieteellisessä puutarhassa Francis Hamiltonin 1802–1803 Nepalista löytämiä orkideoita. Joukossa oli lehdettöminä kukkivia pikkuorkideoita, joiden kukat olivat 5–10 sentin kokoisia. Hän antoi suvulle nimen *Pleione* kreikkalaisen merinymfin mukaan (Prodr. Fl. Nepal. 37. 1825). Lajinimi *praecox* viittaa varhaiseen kukinta-aikaan.

Pleionet kukkivat pääasiassa keväisin, vain kolmella lajilla (*P. praecox*, *P. maculata*, *P. saxicola*) on poikkeava vuosirytm.

Pleione praecox kasvaa 1200–2500 metrin korkeudella merenpinnasta. Kasvualue on laaja: Kiinan Xizangin ja Yunnanin maakunnat, Bangladesh, Bhutan, Intian luoteisosat, Laos, Myanmar, Nepal sekä Thaimaan ja Vietnamin pohjoisosat.

Vihreiden nystyjen täplittämät, litistyneet varsimukulat ovat halkaisijaltaan 1,5–4 sentin levyiset. Kevättalvella niiden tyveltä lähtee kasvamaan silmu, josta kehittyy uusi verso, johon kasvaa useimmiten kaksi 10–20 sentin mittaista, pituussuuntaan

vekkitynyttä lehteä. Uusi varsimukula kehittyy verson tyvelle kesän aikana. Kun lehdet ovat varastoineet tarvittavan energian varsimukulaan, ne alkavat kuivua.

Lehdettömän varsimukulan tyveltä kasvaa lyhyt kukintovarsi, jonka päähän avautuu 1–2 vaaleanpunaista tuoksu-tonta kukkaa. Kukan torvimainen huuli on näyttävä: siinä on keltainen raidoitus ja hapsuinen kärki. Kukinta-aika luonnossa on syyskuusta lokakuuhun.

ZOJA PIENIMÄKI KERTOO KASVISTAAN:

Pleione praecox on kevään 2014 basaarista. Istutin yhteensä viisi varsimukulaa samaan ruukkuun, jossa oli multaa, hiekoitussepeä, hiekkaa ja kaarna-rouhetta. *Pleione* kasvoi kesän kattoterassilla, mutta varjossa. Loppukesästä varsimukuloiden tyvellä oli pienet nystyrät, mutta niistä ei kehittynyt kukkia. Syksyllä ruukku nostettiin sateensuojaan ja annettiin kuivua. Kun halla uhkasi, ruukku vietiin varaston ikkunalle, jossa lämpö ei talvella laske alle +5 asteen.

Teksti ZOJA PIENIMÄKI ja OILI PENTINSAARI

Pleionien katleijoita muistuttavat kukat täplittävät sammaloituneita kallioita sekä puita Himalajan ylänkörinteillä.

Ilman oikein rytmitettyä vuodenaikojen vaihtelua pleionien kukkia on turha odottaa.

5.10.16

Lehdet kuihtuvat syksyllä, ja lyhyen kukintovarren päähän avautuu yksi, harvoin kaksi kukkaa.

Tämän vuoden kevättalvella varsimukulat istutettiin uuteen kasvualustaan ja ruukku vietiin ulos toukokuun alussa. *Pleione* on saanut runsaasti vettä lehtien kasvamisen aikana, Rain Mix-ravinnetta on lisätty veteen hyvin vähän kerran kahdessa viikossa.

Löysin netistä ohjeen, jonka mukaan tätä pleionelajia pitäisi hoitaa kuin tavallista orkideaa: ei kylmäkäsittelyä loppukesästä, vaan ajoissa sisälle huoneen lämpöön. *Pleione* tuotiin sisälle 15.8. – ja pikkunystyistä alkoi kehittyä nuppuja!

Sisälle tuonnin jälkeen pleionea on pidetty kuivana, vain sumutettu pari kertaa päivässä. Kastelu onkin nyt suurin ongelma: pitääkö vai eikö pidä?

Toistaiseksi varsimukulat eivät ole kurtistuneet. Niitä on nyt seitsemän. Talvilepokin mietittävää: vienkö kasvin kukinnan jälkeen viileään varastoon? Vai pidäkö sisällä, jolloin uusi kasvu alkaa todennäköisesti jo keskellä talvea? ■

Pleione praecox sammalisella puunrungolla Bhutanissa.

Kuva PHILLIP CRIBB/SOF